

Җав кунсен сүхалмә чапә

ГИБДД асәрхаттаратъ

Ситтөрех аннем пехилә. Ситтөрех...

Нумаях пулмасть Рассейре Асә- нупа хурлану күнә пулчә. 65 сүл ка- ялла фашистла Германи Совет Союзә сине тапаннә. Пирән район- тан та Аслә вәрса хирне 9845 сын тухса кайнә. Вәсенчен 5491-шә ка- ялла таврәнайман.

Аслә Сентеру тунәранпа кәсәл 61 сүл иртрә. Сайралансах пыратъ вә- рсәран сентеру таврәннә ветеран- сен шучә: 209 паян вәсем района. 54 тәләх арәм, 2674 тыл есченә ас- сән сывласа аса илет паян сәв хә- рушә вәрса сүлсәне.

Муркашра пурәнәкан Алексей Ка- питонович Капитонов, 1940 сүлта сар ретне тәнәскер, вәрса салтак тумәпе кәтсе илет. Акә, мәнле аса илет вәл сәв вәхәта.

– Ун чухне эпә Турци чиккинче службәра тәрәттәм. Вәрса пуслан- сан түрех окопсем чавма приказ илтәмәр. Разведчиксен шкулне вәренне кайма (сүлләшә 176 сан- тиметр, 78 килограмм висәллә сал- таксене суйлама пусларәс – халь- хи пек куә умне кәларса каласа па- ратъ Алексей Капитонович.

Пулсә 120 разведчик йышне яш- така пүллә Муркаш каччи те лекет. Мән вәрса пәтичченә сарта развед- чик пулса сәпәсәтә.

Новороссийскра пәрремәш сәпә- сүрах аманатъ Алексей, госпиталь- те сывалнә хысәән Сталинграда кайни те халә те куә умәнчәх:

– Хулана ситрәмәр. Чул купи сәс юлнә хула вырәнәнчә,- аса илет ве- теран.

Санталәкә те тәшмансене хирәс пулнә пулас. 50 градус сивве чәтай- ман нимәсәсем окопсенчә ларнә. Сивве пула танкәсене те чәртеймен.

Наступлени совет салтакәсен әнәслә пулнә. Разведчиксем нимә- ссене окопсенчен гранатәпа сирпә- нтерсә кәларса плена әсәтнә хыс- сән сүл малалла выртнә.

Унтан вәсен полкә Дон синчи Ро- стова ситет. Кунта тәшмансем сәкәр-таварпа кәтсе тәмасәсә вәсе- не, фашистен 2 пулемечә ницә кайса кәмелле мар сунтаратъ.

– Тыл енчен кәмелле хулана,- пу- латъ приказ.

Алексей Капитонович ытти раз- ведчиксемпе (пурә 40-ән) полкран 1 километр маларах кайрәс. Кәсәх вәсем тәрәшнине 2 пулемет та шәп-

ланчә. Ак, автоматчиксем пуса сәклемә памасәсә. Совет разведчи- кәсем вәсене те пәчлантарасәсә. Сәкәнти паттәрләхшән пирән ентеш Аслә Отечественнәй вәрса орден- не тивәсәт.

1943 сүлта Белоруссие пырса кәнә чух та фашист пулемечәсем вут тәкса кәтсе илесәсә. Вәсене пәтерме задани илнә Муркаш кач- чи ытти разведчиксемпе хысәл ен- чен кайса пулеметчиксен "сәварне" хуласәсә.

Сәршывән тепәр награди "Паттәр- ләхшән" медаль хутшәнәтә А.К. Ка- питонован.

1944 сүлта вәрса сүлә Украинәна илсе ситерет, унтан – Польшәна. Пур сәрте те чәвашран кайнә раз- ведчик хәюләхпа паларатъ. Польшәна пырса кәнә сәрте фаши- стсем пулеметран сапакан пуля- сем Алексейпа пәрле сәпәсәкан разведчиксем пусә синә. Акә, мәнле аса илет сәв куна паян 85 сүлхи вәрса ветеранә:

– Малтан пулеметсене шәплантар- ма 3 разведчик кайрәс. Таврәнәй- марәс. Унтан тепәр 4ән кайрәс сәк заданине пурнәсәлама: вәсене те урах кураши пулрәс. Унтан эпә 3 разведчикпа кайрәм. Ун чух каә пул- нәччә ентә. Пулеметчиксене шәп- ланмалла турәмәр, анча те амар- ран пирән сывәхра пәр снаряд сурәлчә, тепре... Висәсәмәш сна- рячә вара синкерле пулчә: пәр раз- ведчикән пусә тәтәлчә, теприн хы- рәмә сүк. Алексей Капитонов ала- ран аманатъ, тепәр разведчикә кәпә- пех суралнә пулас: нимән те пул- мастъ.

Сәк сәпәсү Алексей Капитоновшән юлашчи пулатъ. Сәв куна 1944 сүлхи октябрән 24-мәшәнчә те госпиталь- тех кәтсе илет. Халь те ас тәватъ- ха вәл хәйсә мәнле урра! кәшкәр- нине. Ура сичне тәракансем ытти- сене урра! сәкленине. Сәв кунән пәлтерешә мәнлерех вәсә-хәррисәсәр пулнине вәрса вучә витәр тухнә, тылри сәмәл мар пурнәса түссе ир- ттернисәнчен лайәхрә кам пәлтәр. Алексей Капитоновичән мәшәрә Анастасия Евдокимовна вәрса пусл- ланнә сүл 11-те пулнәскер, паян вә- рсә пусланнине ытлашшиех асту- мастъ. Анчах та высә ларнине паян та манаймасть.

– Атте эпә 9 сүлта чух вилчә. Ан- нен куә курми пулчә. Икә сүл сәвәтса сүрерәм.

14 сүлта больницәна санитаркәна вырнасрәм. Куннә 200-шер грамм сәкәр паратчәс. Ана та анне валли илсе каяттәм, - аса илет паян Сүл- латри хәрә. Сәрәк сәр улми сисе пурәнни, юр сийән шәшкә кәчәкине пустарма вәрмана кайни епле-ха манәстәр? Сүркунне курақ шәтнә вәхәт уяв пулнә хаяр вәрса вәхәт- нчи тыл паттәрәсәсәмшән: сүлсәсене пустарса, яшкә пәсереттәмәр,- тет А.Е. Капитонова.

Вәрса пәтсен, 1950 сүлта сәмәе сәвәрнәскерсем, 3 ывалне пурнәс сүлә сичне кәларчәс. 2 мәнук вәсен. Иккәшә те хусаләхра есленә.

Вәрсапа тыл ветеранәсем Капито- новсем паян та пуса усмасәсә.

– Велосипед сәмәрәлмен пулсан, халь те утта вәрмантан унпа турт- таратчә-ха,- тет Анастасия Евдоки- мовна мәшәрә пирки. 85 сүлхи Алексей Капитонович утә тавәрәт, пустаратъ.

Сәмахәма паянхи пурнәс сичне ку- сарсан, Алексей Капитонович сәпла хушса хучә:

– Сәмрәксен салтака каймалла. Унсәрән сәршывән хәвачә хәрушлә- ха кәрсә үкме пултаратъ.

– Паян пурнәс лайәх. Мән йывәр- ри унта. Симелли, тәхәнмалли пур. Еслесен паян сын пурәнәтә, үркән- мелле мар сәс. Анастасия Евдоки- мовна сәмахәсем кусем. Унпа ни- епле те киләшмәсәр тәма сүк. Тәнчере сар хәвелә йә! кулса пире мирлә есә сәтатъ пулсан, вәрса шавә кәрлемәт пулсан – сәкә мар- и вара телей?

Астәватәп-ха, манән анне, 3 сүл- тах хәр тәләха юлнәскер, сәвән пек калатчә.

– Ачәмсем, кашни сыннән хәйән емәрәнчә вәрса курмалла, тесе каласәсә. Сирән сәв нушана курмал- ла ан пултәрах,- тетчә.

Курчәс, чәннипех те, пирән әрури сынсем те вәрса вутне. Афган, Че- чен вәрси пирән сәмрәксен пурнәс- не те татрә. Ан пултәрах вәрса урәх. Ан пултәрах. Ситтөрех аннем пехилә. Ситтөрех.

Л. ТУКТИНА.

Ачаләх

Ачана пурнәс сүлә сичне кәларар

"Паянхи ачасем – ыранхи пирән пуласләх. Эпир хә- мәртан мән килнине йәлтах сәмрәк әрәва пама тәрә- шәтпәр", - тәсәсә "Путе- н" ача садәнчә вай хуракан- сем. Шул сүлне ситмен вәрентү учреждениейә воспитани, пәлу пама, ачасене пәхма тата вәсен сывләхне

пәхма, сирәплетме май па- ратъ. Кунта ултә ушкән йәркәленә: 3 – ясли, 3 – шул умәнхи, сәв шутра 1 логопед- леттәсәсә.

Педагогсен пултаруләхпа әсталәх шайә пысәк вырән- та, вәсен 73 проценчә аслә пәлу, 27 проценчә ятарлә вәтам пәлу илнә. Ачасене

воспитани парас есәре сәк тәлләвсемпе еслесе пырасәсә:

– ачасен сывләхне сирәп- леттәсәсә;
– ачасене вәренү хәнәхәв- не парасси, вәсенчә вәре- нес кәмәлне сирәплеттәсәсә;
– ачасене воспитани па- раса вәсен әс-тәнне аталантар- рәсәсә.

Физкультурапа сывләха сирәплетес мероприятисен системине те хәтәрленә: физкультминуткәсем, ирхи гимнастика, спорт уявәсем, чупса, утса сывләха сирәп- леттәсәсә, кәмәла сәкленен гимнастика. Кунти спорт площадкичә тәрләрен вай- әсем выляма, тупәшма пул- тарасәсә.

Шул сүлне ситмен вәрентү учреждениейәнчә логопед ушкән еслесе пыратъ, ют чәлхене вәрентәсине те йәркәленә. Педагогсем вәрентү есә сәнетсе уләш- тарәсәсәсә ялан шыравра. Сәкә есә паянхи самана ыйтнә пек сәнә шайра йәркәлемә май паратъ.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

ГУП ЧР "Моргаушский издательский дом"
Моргаушская районная газета
"СЕНТЕРУ ЯЛАВЕ"

УЧРЕДИТЕЛИ:

Министерство культуры, по делам национальностей, информаци- онной политики и архивного дела Чувашской Республики.

Государственное унитарное предприятие Чувашской Республики "Моргаушский издательский дом".

Директор-гл. редактор
А.И. ТИХОНОВ.

АДРЕС: 429530, Чувашская Республика,
село Моргауши, улица Мира, дом 9.
ТЕЛЕФОНЫ: директор-главный редактор - 2-11-36,
заместитель главного редактора - 2-12-82,
бухгалтерия - 2-11-35, отделы: общественно-политической жизни,
социальной жизни - 2-12-82, сельского хозяйства - 2-11-38.
E-mail: morpress@cbx.ru

Газета зарегистрирована управлением Федеральной службы по надзору за соблюдением законодательства в сфере массовых коммуникаций и охране культурного наследия по Приволжскому федеральному округу. Свидетельство о регистрации СМИ ПИ № ФС 18-2329 от 15 августа 2005 года.

Газета выходит на чувашском языке по средам, субботам.

Печать офсетная, объем 1,0 п. листа. Тираж 3391. Материалы на правах рекламы публикуются под знаком Р или рубрикой «Аталану сүлпә».

Время подписания в печать в 17 час. 20 мин., подписано - в 17 час. 11.07.2006 г.

Заказ
Дежурный по номеру
И. СТЕПАНОВА.
ИНДЕКС ИЗДАНИЯ: 54822.

Сул сичне тимлә пуләр

2006 сүлта 6 уйәх хушшинчә пирән район территорияйәнчи сүлсәм сичне 25 авари пулнә. Вәсенчә 5 сын вилнә, 33 сын амәннә. Пәлтәрхипе танлаштарсан, кәсәл сүл сичне инкәк пуласи 25 процент үснә.

Мән сәлтава пуласәсә-ха ку аварисем? Сүл сичне тимлә пулманнине тата руль умне үсәр ларнипе. Сүл-йәр правилисене тәрәс пәхансан, хәв пурнәсна та сыхласа хәва- ратән. Сүран сүрекәнән те пурнәсә сыхланса юлатъ.

Акә, июльн 3-мәшәнчә тәватә сәхет тәләнчә Муркаш Турай сүл сичне авари пулнә. Мән Токшикрә пурәнәкан Афанасий Иванович Арбузов, 1980 сүлта суралнәскер, ВАЗ-2101 автомашинәпа кювета сәвәрнәсә үкнә. Вәл руль умне үсәр пулса ларнә. Унпа юнашар ларнә В.Г. Евстафьев пасса- жир Муркаш больницине лекет.

Июльн 25-мәшәнчә Кармәш ялә патәнчә тепәр авари пулчә. Шупашкарта пурәнәкан Вячеслав Анатольевич Ива- нов, 1985 сүлта суралнәскер, ВАЗ-2109 автомашинәпа сүл сичне тимлә пулманнине кювета сикет. Юнашар ларса пынә Анна Николаевна Фадеевапа иккәшә те больницәна лекәсәсә.

Авари ан пултәр тәсен сүл сичне яланах тимлә пуләр.
С. ИВАНОВ сүл-йәр инспекторә.

Сәвә йәркисем

САВНИНЕ АСА ИЛСЕН

Шыв тем чул сапсан та пурпәрех
Чул сичне чечексем шәтас сүк.
Макарсан та тем чул пурпәрех
Иртнине сәвәрса килме сүк.

Юрататчә чунтан вәл мана,
Хәйән чәвәл кәна чәкәсәне.
Ах, мән-ма күрентертәм әна,
Ма итләрәм сынсен сәмахне?

Ах, тус-мәшәрәм, лар әс сума,
Сәмахпа та пулин йәпатсам.
Савни хысәән вәсәме сунат пар,
Сар хәвел, каялла таврәнсам.

Түррән-түррән утса пынә чух
Мәншән эпә шусса үкрәм-ши?
Туслә пурнәс тәвас тенә чух
Мәншән сын чәлхи сивәтрә-ши?

П. ИВАНОВСКИЙ.

Кәртекасси ялә.

Тавтапуç сире

Эпир кәсәл Муркаш шуләнчә 75 ача вәренсә тухрә- мәр. Сүтә та ашә ачаләх күнәсем хысәла тәрсә юлчәс. Унта асран кайми вәхәтәсем, асран кайми тус-юлтәшсем, учительсем. Мән чуль вәсем, пирән хаклә учительсем, пирәншән тәрәшнә, пәлу панә, тусләха сирәплетнә, пур- нәс сүлпә тәрәс утма вәрентнә, вәхәтра тәрәс канаш панә, ситменләхсене курма вәрентнә.

Паллах, эпир, ачасем, вәхәтра сәвна туйса илмен, чы- лай чух итлемен те, күрентернә те. Сәвәнча вәсенчә кә- сәру ыйтас килет, вәсене сывләх, телей сунашән. Нумай- нумай сүл пурәнма татах та нумай еслеме.

Сирән умра пуç таятпәр. Пуриншән те тавтапуç сире, пирән Муркаш вәтам шуләнчә учительсәм.

Таня АНДРЕЕВА.

Пәлтәрүсем. Объявления

Доставка кирпича (силикат, керамблок) до дома. Цена доставки договорная. Тел.: 8-906-134-16-47, 60-706.

1-3.

КПКГ «Агрокредит»
краткосрочные

ЗАЙМЫ

до 20 000 руб., 5% в месяц

Ул. 50 лет Октября, д. 23,
офис 201
(в здании сельхозтехники)
Тел. 2-18-13

3-5.

КПКГ «Агрокредит»
Приглашаем пайщиков

Хранение сбережений

3 мес. - 14 % 12 мес. - 20 %
6 мес. - 17 % 24 мес. - 25 %
12 мес. («Пенсионный») - 21%

Потребительские займы
до 20 000 руб., 5% в месяц

Свид. о гос. рег. 6612441197 от 28.08.2001г.
с. Моргауши, ул. 50 лет
Октября, д. 23
(здание сельхозтехники)
Тел. 2-18-13

4-10.

В Моргаушском Универмаге с 10 июля 2006 г. нача- лась продажа товаров в кредит по 16 самым выгод- ным для вас условиям кредитования:

- кредит 0 % без первоначального взноса;
- кредитование пенсионеров;
- кредитование без поручительства;
- кредитование от 3-х месяцев до 2-х лет;
- оформление кредита за 10 минут;
- доставка и установка товара бесплатно.

Предлагаем широкий ассортимент кредитных товаров: корпусная и мягкая мебель, ковры, холодильники, га- зовые плиты и колонки, телевизоры, стиральные ма- шины, персональные компьютеры, сотовые телефоны, пылесосы, СВЧ-печи, стройматериалы, одежду, столо- вые сервизы и много других товаров.

Информация по телефону 2-10-57 или 2-12-74.